

רבי יוסי אמר, פתוב (איוב כח) ומים תפן במדה. במדה ממש התקין אותם כשהגיעו לתוכה, והם תקון העולם כשהגיעו מצד הגבורה. אמר רבי אבא, כף היו הראשונים אומרים כשהיו מגיעים למקום הזה, מרחשות שפתי החכמים ולא אומרים דבר, כדי שלא יענשו.

רבי אלעזר אמר, אות ראשונה של האותיות היתה משוטטת על פני קשר וף, ומתעטרת מלמטה ומלמעלה, ועולה ויורדת, ומים נחקקים בחקיקתם ומתישבים במקומם, ונכללו אחד באחד. וכן כל האותיות כלן כלולות זו בזו ומתעטרות זו בזו, עד שנבנה עליהן בנין ויסוד.

ובשנבנו כלם והתעטרו, היו מים עליונים מתערכים במים תחתונים, והוציאו בית של העולם (ועל זה הוציאו שני אורות, אחד שנקרא ארץ, ומאור שנקרא שמים), ועל זה ב' נראית בראש, ומים עולים ויורדים עד שהיה הרקיע הזה שהפריד אותם. ומחלקת היתה בשני, שבו נברא גיהנם, שהוא אש שדולק, כמו שנאמר (דברים ד) אש אוכלת הוא, ועתיד לשרות על ראש הרשעים.

אמר רבי יהודה, מכאן כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים. שהרי כאן מחלקת שהיא לשם שמים היתה, והשמים בזה התקיימו. לאחר זה שפתוב ויקרא אלהים לרקיע שמים וגו'. בהבדלות שבמעלות, במדתם מצויים והתקיימו, שהרי שנינו, פתוב (שמות כו) והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים דוקא, שהרי הוא רקיע שמפריד בתוף האמצע.

בא ראה, פתוב אחר כף יקוו

רבי יוסי אמר פתיב, (איוב כח) ומים תפן במדה. במדה ממש אתקין להו כד מטון לגווה. ואנון תקוּנא דעלמא כד מטון מסטרא דגבורה. אמר רבי אבא כף הוּו קדמאי אמרי כד הוּו מטאן להאי אתר מרחשן שפוּון דחפמיין ולא אמריין מדי בגין דלא יתענשוּן.

רבי אלעזר אמר את קדמאָה דאתוּון הוּה שטיא על אנפוי דקיטרא דכיא ואתעטר מלרע מלעילא וסליק (דף ג' ע"א) ונחית ומיא מתגלפי בגלופייהו ומתישבון בדוכתייהו ואתפלילו חד בחד. וכן אתוּון פלהו כלילין דא בדא ומתעטרן דא בדא עד דאתבני עלייהו בניינא ויסודא.

וכר אתבניאו כלהו ואתעטרו. הוּו מיין עלאין מתערכין במיין תתאין וּאפיקו ביתא דעלמא (ועל דא אפיקו תרין גהורין חד דאקרי ארץ ונהורא דאקרי שמים) ועל דא ב' אתחזי ברישא ומיין סלקין ונחתין עד דהאי רקיע הוּה וּאפריש לון. ומחלוקת הוּה בשני דביה אתברי גיהנם דאיהו נורא דדליק כמה דאת אמר, (דברים ד) אש אוכלת הוא. וזמין לאשראה על רישיייהו דחייביא.

אמר רבי יהודה מהכא כל מחלוקת דאיהו לשם שמים סופה להתקיים. דהא הכא מחלוקת דאיהו לשם שמים הוּה ושמים בהאי אתקיים. לבתר דא דכתיב ויקרא אלהים לרקיע שמים וגו'. בקטפירא דעיליתא בקסטטייהו שכיחי ואתקיימו. דהא תנינן פתיב, (שמות כו) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים דייקא, דהא איהו רקיע דמפרש בגו באמצעיתא.

תא חזי, פתיב לבתר יקוו המים מתחת